

over lagtings sag nr. 178/1994: Undersøgelse af banksagen, som er optrykt som bilag.

Bemærkninger til de enkelte ændringsforslag

Til nr. 1

Forslagsstillerne finder det nødvendigt, at det fremgår udtrykkeligt af lovteksten, at udpegningen af medlemmer skal ske efter forhandling med det færøske hjemmestyre. Her ved sikres landsstyret og Lagtinget en reel indflydelse, idet det forudsættes, at justitsministeren ikke udpeger medlemmer til kommissionen, der ikke kan godkendes af det færøske hjemmestyre.

Til nr. 2.

Det bør være muligt at stille en person til rådighed for kommissionen, der kan bistå dem med at indhente de fornødne oplysninger, såvel under kommissionens møder, jf. § 3 som under retsmøder i Københavns Byret.

Til nr. 3

Ad stk. 1.

Ved ændringsforslaget udvides og præciseres kommissoriet for undersøgelsen. Som det fremgår af justitsministerens svar på spørgsmål 7 er der ikke noget til hinder for, at kommissionen f.eks. som led i vurderingen af bankernes økonomiske situation inddrager hensættelsespolitikken i tidligere år eller at kommissionen inddrager materiale m.v., der er udarbejdet efter sammenlægningen af bankerne i det omfang, der er relevant for kommissionens undersøgelse.

Ad stk. 2.

Forslagsstillerne kan tilslutte sig, at undersøgelseskommission ikke skal fremkomme med indstilling om, at der kan eller skal gøres et retligt ansvar gældende over for involverede myndigheder, virksomheder eller personer, men finder dog at kommissionen udover at klarlægge begivenhedsforløbet skal kunne undersøge og udtale sig om, hvorvidt myndigheder eller virksomheder efter kommissionens opfattelse har gjort sig skyldig i retlige fejl eller forsømmelser.

Til nr. 4

Det er forslagsstillerne opfattelse, at kommissionen bør stå frit m.h. tilrettelæggelsen af sit arbejde, og at dette klart bør fremgå af den indledende bestemmelse om kommissionens arbejdsform.

Til nr. 5

Det er efter forslagsstillerne opfattelse ikke tilstrækkeligt, når pligten til at udlevere dokumenter og andet foreliggende materiale til undersøgelseskommissionen efter § 4, stk. 2, i lovforslaget alene kan »sanktioneres« over for private ved at lægge et for den private ugunstigt bevisresultat til grund. I bemærkningerne til lovforslaget henvises til retsstillingen for parter i civile retssager (Retsplejelovens § 298 sammenholdt med § 244, stk. 2). Begrundelsen herfor er iflg. lovforslaget (side 6, 2. spalte, forneden), at det er et centralt tema i den foreliggende sag, om der kan gøres et økonomisk krav gældende mod en privat part, og at det vil kunne give anledning til retssikkerhedsmæssige betænkeligheder, såfremt udlevering af dokumenter fra den pågældende part skal kunne ske under trussel om straf eller andre tvangsforanstaltninger.

Efter forslagsstillerne opfattelse bør forholdet – for at tilgodese regeringens ønske om gennemførelse af en tilbundsgående undersøgelse – snarere henføres til Retsplejelovens regler om tredjemands editionspligt i civile sager (Retsplejelovens § 299 sammenholdt med § 178). Denne løsning, hvorefter pligten til at udlevere dokumenter i civile sager kan tvangshåndhæves, harmonerer også bedre og i øvrigt helt konsekvent med den forudsatte »sanktionering« af privates pligt til skriftligt at redegøre for og besvare spørgsmål efter § 3, stk. 3. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget vedrørende denne bestemmelse (side 7, 1. spalte forneden), at kommissionen i disse tilfælde vil kunne foransatte indenretlig afhøring i medfør af § 4 i lovforslaget, og senere i bemærkningerne (side 8, 2. spalte), at retten over for modvillige vidner kan anvende de almindelige tvangsmidler, jf. § 178 i Retsplejeloven. Endelig anføres side 9, 1. spalte, at risikoen for at tabe en civil sag om et økonomisk krav ikke udgør en vidnefritagelsesgrund, og altså derfor ikke giver anledning til de retssikkerhedsmæs-